

Izhaja

vsak petek z datumom
prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in po-
šiljajo uredništvu „Mira“ v
Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 10. do 11. ure
predpoldne in od 3. do 4. ure po-
poldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vin.
od garmond-vrste za vsako krat.

MIR

Velja:

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno
pod napisom:

**Upravištvu „Mira“
v Celovcu,**

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje
naprej.

Leto XXV.

V Celovcu, 13. oktobra 1906.

Štev. 41.

 Današnja številka obsega 6 strani.

Slovenci, kaj hočemo?

Celjski Slovenci, ali bolje rečeno, nekateri Slovenci celjski, so objavili spomenico, program, okoli katerega si menda prizadevajo združiti slovensko stranko, ki bi imela v državi in v deželi kaj veljave. Programov je zadnja leta svet videl že dosti, a vsi ti novi programi niso imeli dosti moči, in kjerkoli se je združevalo ljudstvo, združevalo se je doslej okoli starih bander: tukaj za krščanska načela, tam za zanikanje krščanskih misli.

Celjska načela.

Celjani pozivljajo narod, da si ustvari „samostojno, neodvisno slovensko stranko...“, ki bi nastopila najodločnejši boj za politične in jezikovne pravice... za samosvojo gospodarstvo... da si ustanovi samostojno ljudsko glasilo.“ Spomenica pravi: „Narodnost je naše najvišje načelo, naša prva skrb mora biti, da se ohranimo kot samostalen narod,“ ter zahteva „neomejeno možnost, gojiti svoj jezik“, in posluževati se ga pri vseh uradih. „Neizprosni boj proti vladi“ je načelo celjske stranke. „Osnovni odbor“ hoče „enakost vseh državljanov s strogo doslednostjo. Imamo grofe in barone po mišljenju, streti hočemo vpliv teh ljudi na naše javno življenje; poslančevskemu samoljubju hočemo napovedati neizprosni boj.“ „Gre se nam za misel prave ljudske politike, v kateri se ima spoštovati pravica inicijative. Sklicati se imajo ljudski shodi —, na take zaupne sestanke imajo biti poklicani v prvi vrsti narodni župani in občinski odborniki.“ Ljudstvo ni izvrševalec volje narodnih voditeljev, ampak narodni voditelji morajo biti izvrševalci ljudske volje.“ „Tudi svečenikom ne odrekamo pravice, da se udeležujejo javnega življenja, zavračamo pa ostudno gonjo proti ljudem, ki imajo drugačno prepričanje; načelom Kristusovih nauk nasprotuje, če se spušča duhovnik v politični boj proti svojim rojakom. Nikdar ne bomo pripustili, da bi se vtikalo versko vprašanje v javno življenje; spoštujemo globoko versko prepričanje, sovražimo pa hinavščino, ki zavija oči proti nebu, a z rokami grabi po svetu.“ Taka so na kratko splošna načela novega celjskega programa.

Podlistek.

Pisma iz jutrovega.

Juri Trunk.

VII. Pri piramidah.

(Dalje.)

Čemu so zidali te velikane, bo kdo utegnil vprašati? Vsakdo si lahko misli, da to delo izvršiti ni bila majhna reč, zakaj potrebno kamenje so morali lomiti onkraj Nilove doline v gorovju Mokatom in ga spravljati na to stran. Treba je bilo narediti posebno cesto, a kako so spravljali n. pr. 10 m dolge in 1 m visoke in široke kamene, ki tvorijo spodnjo podlago, to je nam neumevno. Herodot pripoveduje, da je zidalo ob času poplavljenja, torej 3 mesece v letu, 100.000 ljudi in to skozi 20 let! Res, da so bili egiptovski kralji samovladarji in so lahko zapovedali ljudem, kar se je njim poljubilo, a brez namena bi tako velikansko delo gotovo ne bili pričeli. Kaj je bil torej njihov namen? O tem namenu se je pisalo jako mnogo in sodilo še več, in jako različno. Pred vsem je treba vedeti, da so ta zidanja grobni spomeniki, a na prvi pogled že je človeku jasno, da bi bilo za goli spomenik tako delo naravnost nesmiselno. Moral je torej biti še drug namen. Ta namen je gotovo iskati v veri starih Egiptčanov na neumrjčenost duše in v veri na vstajenje mesa. To vstajenje pa so si mislili le tedaj mogoče, dokler se ohrani

Ločeni Slovenci.

Zadnji čas je žalostno razkril onemoglost Slovencev; ta onemoglost deloma izvira iz nesloge, povzročene po naravnih razmerah: tukaj Kranjska, tam Štajerska, tam Koroška, Goriška, Istra. Vsaka dežela hodi le preveč svoja pota. Da stopa vsaka po svoji stezi, je sicer potrebno, ali nimamo organa, ki bi zastopal velike skupne koristi Slovencev. Državnozborni poslanci niso tisti organ, saj se je smelo soditi, da so gospodje doslej zastopali koristi svojih volilcev, od narodne celote pa niso imeli niti naročila, da v njenem imenu nastopajo. Bodimo prepričani, da bode iz tako slabe organizacije v bodoče narod trpel najhujše škode: narodne moči so kakor zid brez cementa, kamen ni zvezan s kamnom, in če je že zase dobro pripravljen, sovražnik ga bo igranje izrul iz trdnjave. Govori se le o kranjskih, štajerskih, koroških itd. Slovencih; prvo, česar nam je za uspešni boj treba, je združenje vseh.

Kaj naj Slovence družijo?

Če se pa naj združijo vse sile v neko smer, treba da jih nekaj veže. Celjski program našel je tako vez v narodnosti ter pravi, „narodnost je naše najvišje načelo“.

Kršćanstvo torej ne; ali pojem je nejasen; kaj se pravi: „narodnost je najvišje načelo“? Ali gmotno prosopevanje naroda, ali samo ohranitev jezika, narodnih šeg itd.?

Narod naj se združi; cement, ki naj posameznike veže, se ali najde v narodu samem, ali pa mu ga mora voditelj šele dati. Katoliška vera je navduševala v srednjem veku narode za boj proti Turčinu. Volter in drugi so sejali v Franciji prekucijo. Jasno je pa, da je uspeh bližji, če se najde misel, ki jo ima narod že v srcu, kot če se mora cement šele iskati: da se narod navduši za nove misli, treba je ženjalnega voditelja. Tak voditelj ljudstvo lahko navduši ali za zlodejstvo, ali pa za velike, slavne, častne čine.

Zdaj pa vprašamo, ali je narodna misel v slovenskem ljudstvu res tolika, da se zamore ljudstvo v tem znamenju združiti? Tolika, da bi ljudstvo za to misel odpovedalo se zaslužku, dobičku, da bi se odpovedalo velika večina naroda krščanski politiki? Ne očitajmo Slovincem te nemarnosti, pogledimo v Ameriko,

poglejmo veliki svet in prepričajmo se, da le nezrel dijak goji toliko mladostnih sanj, svet pa, veliki svet in njega boj za obstanek hodi svoja pota za kruhom, za častjo, za dobičkom, za užikom, zlasti pa se bo velika večina slovenskega ljudstva držala katoliške vere. Obmejni Slovenci imajo tisočkrat priložnost videti, kako se ugaša narodni plamen ob nalive usipajočem se iz nasprotnih oblakov.

Socijalne autoritete.

„Imamo grofe po mišljenju, streti hočemo vpliv teh ljudi.“ Kako? Ali se da zatreti svet talenta, zmožnosti značaja? Liberté, egalité, fraternité — slaboglasno in slaboumo načelo v sramoti preminolega časa! Take fraze so priča, kako daleč še zaostajamo! Vojska brez častnikov ne more zmagati; seve, da je treba dobrih častnikov. A ti bodo ravno tako dobri ali slabi, kot tisti, ki jim imajo ukazovati. „Ljudstvo ni izvrševalec volje voditeljev“ — torej vojak ni izvrševalec volje poveljnika. Kaj pa bo potem z vojsko brez discipline? Poljska zgodovina, „dva Poljaka, tri stranke“, pravi star pregovor, ta zgodovina nam mora biti neki „mene tekel“, svareč nas narodne nesloge. Kako pa naj bomo složni brez voditeljev? Kaj pa je ljudska volja, katere izvršitelj naj bo po volji Celjanov narodni voditelj?

Stari slavni De Maistre (Du Pape I. 111.) naj nam stvar pojasni: „Zberi ljudi, katerih mišljenje se je kake strasti navzelo: ne bo dolgo in nastala bo gorkota, potem ogenj, nazadnje blaznost. Ravno tako, kakor gorkota v naravi rodi gnulobo. Vsakateremu zboru se bo tako godilo, če ga ne brzda hladna pamet autoritete.“

Duhovščina.

Nasproti svečenikom so gospodje še mili. In vendar „sovražijo hinavščino, ki z rokami grabi po svetu“. Menda ni nikogar, ki bi ne moral pripoznati, koliko je treba dandanes požrtvovalnosti, da postane mladenič duhovnik, ki ima pač manj kot kdo drugi priložnosti, „grabiti po svetu“. Taki izrazi se morajo smatrati pomilovanja vrednim.

Za tako spoštovanje verskega prepričanja, in če se tisočkrat zagotavlja njegova najgloblja globina, se bo zahvalila najpopred seve duhovščina, potem pa tudi slovensko ljudstvo. Duhov-

truplo. V ta namen so prvič trupla balzamirali in drugič so jih devali v grobove, kamor bi ne bilo lahko priti ter jih poškodovati. To je bila sicer zmota, a ravno vera v vstajenje trupel in velikansko prizadevanje storiti to vstajenje nekdanj mogoče po zidanju piramid, ravno to vzbuja naše občudovanje in stori piramide vzvišene nad vse druge spomenike. V večnih črkah stoji nad piramidami zapisan člen naše vere: „Verujem v vstajenje mesa — in večno življenje!“ Mnogi obiščejo dandanes le spomenike in jih občudujejo, a tega napisa žal ne vidijo.

Zlesti na vrh piramide se mi je zdelo oskrnjevanje; ogledat sem si šel le še nekoliko oddaljeno Sfingo, velikansko levovo telo s čudno lepo človeško glavo, potem sem se vrnil tiho in nemo zatopljen v razne misli. Solnce je ravno zatonilo v suho peščeno morje, Nilova dolina pod nogami se je zavila v moder, skrivnostni pajčolan, prejšnje vpitje je vtihišlo, čuden mir je zavladal na tem najkрасnejšem pokopališču sveta. Nikoli in nikjer se me še ni lotila s tako silo, kakor tukaj, misel na neskončnega Boga in na večno življenje.

V sv. deželo.

I. Iz Aleksandrije v Port-Sajd.

Podal sem se na jutrovo, da si okrepim po-habljenno zdravje. Prav dobro mi je hasnilo bivanje v starodavnem Egiptu in gorko solnce me je precej okrepilo. Koncem marca, začetkom aprila pa postaja v Egiptu vroče, kar navadno za zdravje ni posebno ugodno. Človek se poti noč in dan,

se lahko prehladi in razne bolezni na obeh ali v želodcu se posebno tujca prav pogostoma lotijo. Treba je bilo torej misliti na odhod v južne kraje dalmatinskega obrežja. Ali skoraj samo ob sebi je umevno, da si grem mimogrede ogledat tudi še sv. deželo, kateri sem bil, ako se vpošteva daljava iz Evrope, tako blizu, dasi je Egipt, oziroma Aleksandrija od Jeruzalema še tako daleč, kakor Celovec od Pariza. Vrhutega je prišel ravno ob najugodnejšem času še g. Anton Stres, ki je šel v sv. deželo kot romar, in mikalo me je tudi obiskati svojega koroškega rojaka in prijatelja dr. Martina Ehrlicha. Samo ob sebi se pa razume, da je vse te razloge prevladala prirsčna želja, videti kraje, kjer je bival in živel naš božji odrešenik Jezus Kristus. Iz Egipta sem šel torej tudi jaz kot romar v sv. kraje in menil sem ostati v sveti deželi le nekaj časa in kolikor bi dopuščala skrb za potrebno zdravje. V resnici pa je prišlo malo drugače in ostal sem v domovini Zveličarjevi dalj časa, kakor sem s prva nameraval, in to je prišlo prav po znanem pregovoru: „Človek obrača, Bog pa obrne.“ Kako sem obračal jaz, in kako je obrnil Bog, hočem nekoliko opisati.

Dne 3. aprila zjutraj je došel iz Celovca prijatelj A. Stres. Ko sem ga šel pričakovat, me je prav pošteno pral — dež, nekaj za Egipt nenavadnega; ob enem je pihal tudi močen vihar, da so ladje celo v pristanišču kar plesale na vodi. Dež je sicer ponehal, a vihar je tulil dalje in vse je kazalo, da bo vožnja proti Jeruzalem precej huda. In bila je hujša, kakor smo pričakovali, posebno še, ker naša ladja, starikava

 Naročujte edini koroški slovenski list »Mir«!

ščina je pravi organ oznanovanja verskih načel. Kdor napada duhovščino kot tako, se bo smatral kot napadalec vere, in gotovo bo po slovenskih potokih še mnogo vode poteklo, predno bo narod vero iskal pri ljudeh, ki mu kujejo nove politične programe.

Česa je treba?

Mladostni optimisti čestokrat mislijo, da je svet čakal le na nje, in ko bi bili oni prišli popred na oder zgodovine, bila bi ta dobila vse drugo obliko. Svet pa je v teku stoletij videl že mnogo takih zvezd repatic. Ljudje so se jih ustrašili, ali pa so jih radovedni gledali. Minole so, kakor so prišle, ostala je pa le resnica.

Če se sme objektivno soditi, je jedro vse celjske akcije, ustanoviti novo stranko, novo glasilo. Morebiti so gospodje voljni sprejeti dober nauk: Postavite se na stališče razumnega trgovca, ne da bi iskali dobička za-se, marveč za ves narod, in hvalevredno bo vaše delovanje. Če pa želite narodu koristiti, vzemite ga, kakoršen je, in da ga tako vzamete, opazujte popred ljudsko mišljenje, opazujte ljudsko življenje, opazujte ljudske duševne bolezni in slabosti, opazujte njegovo gospodarstvo. Opazujte vse to z ljubeznijo, ne s sovraštvom, če pa prave ljubezni do ljudstva niste zmožni, če nimate moči za požrtvovalno delo, ostanite, kjer ste bili zdaj, in ne razpostavljajte sebe in svoje misli kritiki javnosti. Opazujte razumnega trgovca: kdorkoli pride k njemu, ga bo prijazno sprejel, ponudil mu sedež, spremljal ga prijateljski, pozdravljaj ga na cesti. In vendar je morebiti eden najboljši katoličan, in drugi najvernejši žid. Ali ni mogoče, da bi ves slovenski narod, da bi vsi slovenski rodoljubi bili taki trgovci, narodni celoti v prid? Da, tega nam je treba. Dostojnega, olikanega, javnega nastopanja, dostojne oblike, kedar vsakateri zagovarja, kar mu je sveto, seve da proti laži in korupciji noben boj ni preoster, in da se na gnolbo ne more ozirati, kadar ona hoče zastrupiti zdravo celoto.

Družba sv. Mohorja.

Družba sv. Mohorja šteje letos 81.979 udov, t. j. 1593 manj nego prejšnje leto. Nazadovani smo torej nekoliko, a vendar se je skupno število Mohorjanov še vedno ohranilo na častni višini. Naj bi ostalo i v bodoče tako!

Razmerje udov po posameznih škofijah oziroma krajih nam kaže ta-le pregled:

1. Goriška nadškofija	9215	(— 221)	udov)
2. Krška škofija	6173	(— 265)	"
3. Lavantinska škofija	25024	(— 658)	"
4. Ljubljanska škofija	32640	(— 678)	"
5. Tržaško-koperska škofija	4392	(+ 36)	"
6. Sekovska škofija	461	(— 52)	"
7. Somboteljska in druge ogrske šk.	265	(+ 21)	"
8. Zagrebška nadškofija	479	(+ 11)	"
9. Senjska in druge dalmatinske šk.	346	(+ 55)	"
10. Poreška škofija	107	(— 24)	"
11. Djakovska škofija	78	(— 8)	"
12. Bosniške škofije	213	(+ 9)	"
13. Videmska nadškofija	234	(+ 4)	"
14. Razni kraji	364	(— 48)	"
15. Amerika	1771	(+ 253)	"
16. Afrika in Azija	217	(— 38)	"
Vkup	81979	(— 1593)	udov.

„Juno“, ni več za morje, ampak bolj za staro šaro. Ne brez težav in raznih sitnosti smo se proti večeru vkricali. V pristanišču je bilo ravno nič manj kot sedem vojnih ladij, nekaj nenavadnega, in sicer tri ameriksanske, od katerih je bila ena ogromen orjak, in štiri avstrijske, in sicer ravno največje in najlepše cele naše mornarice. Bile so to velike bojne ladje: Habsburg, Arpad, Babenberg in sv. Jurij; bilo je še nekaj malih. Ta oddelek je bil ravno na potovanju po sredozemskem morju, kjer sem ga pozneje še enkrat srečal v Haifi. S ponosom sva gledala s prijateljem na te naše ladje, ki naj branijo mogočno Avstrijo njenih sovražnikov na morju, posebno lačnih polentarjev onkraj jadranskega morja. Imeli smo več zamude, kakor je na morju že stara navada in postalo je že mračno, ko so začeli ropotati z verigami in vzdigovati sidro. Za nas je bilo to jako neprijetno, ker so šle mogočne verige od obeh sider ravno skoz naš drugi razred, in ko se je ladja hudo gibala, se je zdelo neprestano ropotanje, kakor bi te kdo po glavi pobijal, ali na ladji moraš človek vzeti v žakelj marsikaj, kar ni treba plačati in česar se celo braniš. Morje ni suho in ladja ni kaka prijetna hišica v kaki slovenski vasi.

Komaj pridemo s pristanišča, in že so mogočni valovi jeli ladjo metati kakor orehovo lupino. Ker sem že enkrat skusil hud vihar, se tokrat prav nič nisem zmenil za rjovenje in tuljenje viharjevo in za stok, sunke, škripanje in bobnenje, s katerim reže ladja valove. Pogumno sem stal z nekim židom na krovu ter gledal na razburkano morje. Ker je postala že noč, je bil

Številka v družbenih „zlatih bukvah“, v katere se vpisujejo na novo vstopivši udje, je narasla od 259.984 na 267.194, torej je vpisanih 7210 novih udov.

491.874 Mohorjevih knjig bode torej letos romalo med Slovence! Če dodamo to število onemu prejšnjih let, pridemo do števila 10.800.934 knjig, reci deset milijonov, osemstotisoč, devetsto ter štirintrideset knjig, katere je družba samo kot letna darila svojim udom razdelila od svojega obstanka sem. Pri tem pa niso všteta mnoga poznejša naročila, ponatise itd.

Dne 10. oktobra smo začeli razpošiljati letošnje družbene knjige in prizadevali se bomo, da častiti udje dobijo knjige najprej ko mogoče. Odpravili bomo zaboje s knjigami po tej-le vrsti:

Škofije: 1. Goriška, 2. Tržaška, 3. Lavantinska, 4. Ljubljanska, 5. Krška, 6. Amerika in Afrika, 7. Razni kraji.

Cenjene gospode poverjenike, katerim se knjige pošiljajo, nujno prosimo, naj takoj, ko dobijo „avizo“, pošljejo po nje na pošto ali železniško postajo, da ne bode sitnih reklamacij, ki povzročujejo samo zamudo in nepotrebne stroške. Poštne stroške morajo čast. poverjenikom povrniti posamezni udje.

One gg. poverjenike, ki dobivajo svoje knjige neposredno v družbini tiskarni, prosimo, naj čim preje pošljejo po nje, da nam zavoji ne zastavljajo prepotrebne prostora.

Odbor.

Spoštujte svoj materin jezik.

Belgija je ena najbolj naprednih dežel; a napredek je tam večinoma v rokah francoskih, nizozemski nemški narod pa je narod delavcev in malih obrtnikov. Vsled tega se v javnosti zatira in zaničuje nizozemski nemški jezik. Belgijski škofje so zdaj izdali naročilo, ki naj za cerkev in duhovščino to vprašanje uredi; to naročilo pravi:

„Nekateri mislijo, da se v Belgiji sme vlamski(-nemški) jezik zanemarjati; mislijo, da sme olikan človek zaničevati narodnost, h kateri pripada polovica ljudstva. To je protikrščansko, protisocijalno.

Protikrščansko je: ali nismo vsi bratje v Jezusu Kristusu, ali naj nas ne nagiba bratska ljubezen, da želimo bližnjemu tisto dobro, ki ga hočemo tudi zase imeti. In ni li jezik ljudstvu — za vero — najdragocenejši zaklad?

Protisocijalno je: Ljudstvo: delavci, mali obrtniki nimajo časa, priučiti se francoskega jezika, ki ga govori gospoda. Zato so gospodje dolžni, učiti se ljudskega jezika, da se ljudstvu približajo. Kdor hoče otroka vzgojiti, mora k otroku pristopiti, da ga povzdigne. Zakaj se ljudstvu brani napredek v znanstvu, v umetnosti v višji verski izobrazbi? Le iz predsodkov prihaja zaničevanje vlamškega jezika.

Recimo mesto „vlamski“ „slovenski“ in povzemimo iz teh naročil nauk, da kdor zaničuje materin jezik, deluje proti krščanstvu in proti narodnemu socijalnemu blagostanju.

pogled na Aleksandrijo zelo lep, ker je vse polno lučic, kamor sega mesto. V tem blišču in nočnem svitu je jutrovsko mesto še lepše, ker se vidi le razsvetljeno golo zidovje; človeku se zdi, da gleda v velikansk porušeni in razsvetljen grad. Za nekaj časa sva s židom ta krasen prizor opazovala, a suvanje in gibanje ladjino je postajalo vedno silovitejše, žid je celo omenil, da se čuti človek tako slabega in onemoglega sredi te razburkane narave in bi mu upadel pogum, ko bi se ne spomnil, da smo v rokah božjih. S celo močjo se je bilo treba držati, ker neprestano je suvalo ladjo na levo, in na desno, na zgoraj in spodaj. Kar se pripodi mogočen val, se zažene v ladjo in pljuske s tako silo proti steni, da se voda z mogočnim šumenjem vzdigne visoko nad ladjin krov in telebne ravno na naju, tako da je nama vzelo sapo in sva bila kakor skopana miš. To je nama vzelo pogum, hitro se pobereva v stanovanje, kjer so vsi popotniki prav zgrešeno gledali, ker vihar se je vsem zdel prav izredno hud. Malo smo povečerjali, a ni šlo. Prijatelj Stres je bil ves preplašen (danes, ko je na suhem, se seveda ne bo več spominjal), tudi meni je bilo precej tesno, posebno, ker se je začela oglašati morska bolezen. Za mene je bil vihar na potu iz Trsta v Aleksandrijo hujši, a tedaj smo imeli veliko ladjo, takrat se mi vihar ni zdel tako silovit, a ta ladja je bila majhna in že stara in mene se je lotila morska bolezen, da je bilo joj. Neka tolažba je bilo le to, da so drugi še bolj stokali, a kadar je človeku hudo, da bi najrajše umrl, kadar se ti želodec obrača, da se skoraj bojiš, da bi ti ne ušel, kadar ne moreš ne sedeti,

Politični pregled.

Volilna reforma. Odsek za volilno reformo se je posvetoval o volilni dolžnosti. Poročevalec Hruby je predlagal, da se prepusti določitev o volilni dolžnosti deželnim zborom. Posl. Kaiser je predlagal, da se onega, ki se ne udeleži volitev, kaznuje z globo 3 do 100 K. Po trikratni kazni izgubi volilec za šest let aktivno in pasivno volilno pravico. Posl. Malfatti je predlagal, da naj deželni zbori sklepajo o volilni dolžnosti in sicer mora biti navzočih tri četrtine vseh poslancev, ki naj sklepajo potem z dvetretjinsko večino navzočih. Sprejel se je predlog poročevalcev, po katerem se ureditev te zadeve popolnoma prepušča deželnim zborom.

Vlada v škripcih. Ako se pomisli, kako dolgo pot ima še volilna preosnova, predno bo postala postava, potem se pač ni čuditi, da prihaja vladi in brezpogojnim zagovornikom volilne preosnove precej vroče, ako pomislijo nato. Poudariti je treba, da je stvar šele v odseku in da se kažejo precejšnje težave, katere bo treba šele premestiti. Posebno kočljiva je točka, da naj se razdelitev volilnih okrajev zasigura z dvetretjinsko večino. Gotovo je, da Slovani, sploh prikrajsane narodnosti nikakor ne morejo pristati na to, ako se stvar ne uredi zanje ugodnejše. Sicer pa še niti ni dognana razdelitev volilnih okrajev na Češkem, ker se Čehi in Nemci ne morejo sporazumeti. In kaka trnjeva pot še čaka potem volilno reformo, ko pride iz odseka. Obravnavati se mora najprej v poslanski zbornici. Odtod gre v gosposko zbornico, ki ji ni prijazna, ki bo najbrž skušala celo stvar preurediti v korist sedaj privilegiranim stanovom, veleposestvu, plemstvu. Iz gosposke zbornice gre predloga zopet nazaj v poslansko zbornico, oz. če bodo večje izpremembe, v volilni odsek. Pri vsem tem pa je treba poudariti, da sedanjemu državnemu zboru poteče doba meseca januarja, da se morajo potem razpisati nove volitve in da se mora vršiti letos tudi še zasedanje delegacij. Potem takem je pač umevno, da je vladi vsak predlog, ki le količkaj zadržuje tek obravnav, skrajno neljub, in da dela vlada na vse kriplje, da bi se izognila kake obstrukcije, ki bi znala celo stvar zavleči. Ravno tako pa je to dejstvo v prilog vsem onim, kateri vidijo v volilni reformi svojo škodo, in pri teh smo tudi mi koroški Slovenci, kajti za nas velja: **rajši nobene reforme, kakor pa tako, ki bi nas politično ubila.** Iz vsega pa se vidi, kako važni trenotki so to in dalekopomembni za našo bodočnost, in pa, da ni treba bogve kakih svet potresujočih činov, da se ta nevarnost odvrne od našega naroda. Naši poslanci imajo tu priložnost pokazati svojo dobro voljo. Ako le hočejo, je koroško slovenstvo obvarovano. Ako hoče vlada spraviti na vsak način volilno reformo v tej legislativni dobi pod streho, bo tudi kaj žrtvovala zato, in dva slovenska mandata na Koroškem nista tako velikanska žrtev, da ne bi je vlada dala, ako izpozna, da s tem reši celo stvar.

V državnem zboru je bil sprejet z veliko večino nujni predlog posl. Haueisa, da naj ostanejo državne meje zaprte za uvoz živine iz bal-

ne ležati, ne stati . . . je tolažba, da tudi drugim ne gre boljše, prav dvomljiva. Nekaj res tolažljivega je zavest, da na morski bolezni še nikdo ni umrl.

Ker večerja še ni bila pospravljena, je vihar naredil precej škode na posodi, ki je šla po tleh. Ob enem so začeli ropotati stoli, del mize, ki ni bil pritrtjen, se je odtrgal, kovčegi in druge reči so začeli romati od enega kota v drugi, ljudje so stokali ali ležali v posteljah, služabniki so hodili semintja z neko plašnostjo . . . zunaj je tulil vihar, valovi so bobneli, ladja stokala . . . zares, človek bi moral imeti živce iz železa, kakor se je drugi dan izrazil zdrav in močan Prus, ako bi ga to ne podrlo. In ko bi vse to trajalo le pol ali eno uro. Celu dolgo noč je bilo enako in potniki so navadno od samega truda na pol mrtvi. Proti jutru je nekoliko ponehalo, tako da smo mogli na krov. Od daleč smo videli nizko afrikanško obrežje, prikazalo se je mesto Damiet, kjer je glavni Nilov izliv. Ker je Nilova voda čisto motna, je tudi morje na daleč okrog kakor slaba kava, s katero nam naše gospodinje želodce spridijo. Proti deseti uri smo se bližali slavnemu pristanišču Port Sajd. Od daleč že se vidi mogočni svetilnik, polagoma se prikažejo tudi hiše. Tu je vhod v slavno sueški prekop, skoz katerega je pot v Indijo, Kitajsko, Japonsko itd. skrajšana za polovico, tu je nekako meja med Afriko in Azijo.

(Dalje sledi.)

Slovenci, spominjajte se Velikovške šole!

kanskih dežel. Proti predlogu so govorili socialni demokratje, za predlog pa poljedelski minister. — Poslanec Kittel je nujno predlagal, da naj se zniža davek na sladkor. Finančni minister je izjavil, da tudi vlada misli na znižanje tega davka, pa da ne more povedati, kdaj se to zgodi. Nujnost predloga je bila sicer sprejeta, ali pri glasovanju o predlogu samem je bila zbornica nesklepčna, vsled česar se je seja zaključila.

Minister zunanjih zadev odstopi? Kakor poročajo ogrski listi, ogrska delegacija ne bo izrekla zaupanja ministru zunanjih zadev, grofu Goluhovskemu, vsled česar bo le-ta prisiljen odstopiti. Kdo naj bi bil njegov naslednik, še ni nič gotovega.

Koroške novice.

Pozor! Slavno občinstvo opozarjamo na današnji inserat g. Franc Sadnikarja, trgovca z železnino v Celovcu, in ga priporočamo vsem svojim rojakom ter prav posebno še svojim sosedom Kranjcem, ki prihajajo sedaj po novi železnici pogostejše v Celovec nakupovat si svoje potrebščine, kot njihovega rojaka in vestnega ter poštenega trgovca. Svoji k svojim!

Kranjskim Slovincem v preudarek! Z otvoritvijo nove železnice se je odprla našim bratom onstran Karavank najbližja pot v središče naše dežele, v Celovec. Že od nekdaj so radi prihajali Gorenjci v Celovec, celo dolga in težavna vožnja čez Ljubelj jih ni zadrževala, pa mislite, da je slovenstvo na Koroškem imelo kaj dobička od takih svojih bratov? Naravnost povedano, nobenega, kajti svoj denar so puščali v nemških trgovinah, v nemških gostilnah, govorili so pa povsod, kamor so prišli, dosledno le — nemško, kolikor so znali. Pisu tega sestavka je znan mož, ki že leta prihaja v Celovec, pa je odgovoril na vprašanje, zakaj nikdar ne pride v slovensko družbo: „V Celovcu smo rajši malo bolj »tajč«.“ Nova železnica nam bo privedla v Celovec dovolj slovenskih gostov iz Kranjskega. Prepričani smo, da se bo marsikdo rajši pripeljal nakupovat v Celovec, kakor pa v Ljubljano, ker mu je Celovec bližji. In šel bo v nemško trgovino, v nemško gostilno, govoril bo nemško ter pustil svoj slovenski denar človeku, ki se bo za njim norca delal, češ, „naj le prihajajo bedasti Kranjci k nam, da nam le polnijo žepe; mi pa ostanemo, kakor smo b'li.“

Če že nosite svoj denar v Celovec, bodite vsaj toliko ponosni, da bodete povsod, kamor pridete, govorili slovensko! Verjemite, da je ni trgovine, niti gostilne v Celovcu, kjer ne bi znali našega jezika. Ako vam nočejo postreči na slovensko zahtevo, pa pojdite drugam: uspeh takega dela se bo kmalu pokazal, kajti „groš“ pri „Nemcu“ vedno vleče. Ni pa slabšega, kakor če izpodkopujete ugled slovenskega naroda s svojim nemškutarjenjem. Če bi Kranjci tako delali, kako naj potem koroški slovenski kmet dela drugače. Pomnite, da pri nas nemščina ni „nobel“, kakor jo nekateri smatrajo na Kranjskem, temveč le sredstvo za ubijanje slovenstva. Nadejamo se, da te besede ne bodo zastonj. — Slovensko časopisje prosimo, da blagovoli to ponatisniti.

Slovenski gostilničarji, pozor! Ob otvoritvi nove železnice sta se mesti Celovec in Beljak ovili v zastave. Za Celovec smo že omenili, da so bile frankfurtarce zelo redko sijane, tembolj pa se je izkazal Beljak. Vsekako pa naj poudarimo, da je visela v Celovcu iznad Lochsove pivovarne frankfurtarica. V Beljaku se je pa ravno tako izkazala Kernova pivovarna, na kateri je kar mrgolelo takih vsenemških cunj. Kakor nam je znano, pošilja Kernova pivovarna svoje zastopnike po celi Gorenjski in gornjem delu Koroške, Lochsova pa po spodnjem delu, in obe imate med Slovenci veliko odjemalcev. Prepričani smo, da bi vse nemško časopisje zagnalo pravi bojni krik, ako bi se v enakih razmerah kaka slovenska tvrdka „predrznila“ izobesiti slovensko zastavo, in javno bi se pozivilo vse „dobromisleče“ Nemce na bojkot te tvrdke. Mi Slovenci smo pa ponižni, skromni, in smo veseli, da moremo nositi svoj denar ljudem, ki so naši najhujši narodni nasprotniki. Pametnemu človeku bo to menda dovolj!

Velikansko jezo je povzročil prošli teden neki sprevednik državne železnice v uredništvih nemških nacionalnih listov, kajti čujte in strmite, predrznil se je ob prihodu rožanskega vlaka v Celovcu klicati poleg „Klagenfurt“ tudi — „Celovec“. Nemški časopisi smatrajo to za onečastjenje pristnega celovškega nemštva in se morejo potolažiti le z edinim upanjem, da je hotel sprevednik napraviti — „vic“. — No, res smo radovedni, kake šale in kakega dovtipa je treba, da bi se postaje na železnici, ki teče od Trsta

pa do Celovca po izključno slovenskih tleh, izklicevale v jeziku prebivalstva, ki biva ob tej železnici, ki se vozi po tej železnici, ki s svojim denarjem podpira in vzdržuje to železnico! Da, ravno to je največja nesramnost železniške uprave, da namešča na tej progi ljudi, ki slovenskih imen postaj niti izgovoriti ne znajo, kaj šele izklicavati, dasiravno bi bilo edino pravično, da se povsod čuje slovensko ime. Ali kaj, to bi bilo „izživljanje“, in zato le proč s slovenskimi imeni. Slovenski državni poslanci bi se pač lahko malo bolj zanimali za te razmere na novi železnici, ali...

„Tako se dela.“ Pod tem naslovom so razni hajlovski listi priobčili članek, v katerem pravijo, da je pred otvoritvijo železnice neki „bled mož“ havziral po Rožu s slovenskimi zastavami in da jih je moral ljudem grozno vsiljevati ter da se mu je le z velikansko težavo posrečilo spraviti blago v denar. Končno obljubuje pisec omenjenega sestavka, da bodo ob enaki priliki omenjenega „bledega poslanca“ prav pošteno nabili. Podpisan je — „hajlovce“. — No, to že verjamemo, da je ta „hajlovce“ toliko surov, da bi človeka napadel na cesti s kolom, saj je to že večkrat pokazal. Le škoda, da ima svojo hajlovsko pamet tako zelo zaplankano, da se iz vsakega njegovega spisa takoj izpozna cela njegova dolgouha postava. Sicer mu je pa prosto napadati ljudi na cesti, samo pazi naj, da se pošteno ne opeče, kajti zapomni naj si, da pametni ljudje ne hodijo okrog volčjega brloga praznih rok. Kar se pa tiče slovenskih zastav, naj se pa le potolaži. Slovensko ljudstvo bo že samo poskrbelo, da bo še popolnoma oslepel, ako ga slovenske barve tako bodejo v oči. Ravno tako bo pa tudi gledal na to, da gospodu „hajlovcu“ slovenske zastave ne bodo izginile izpred nosa, njemu prav prijateljsko ndani „bledi mož“.

Boj proti slovenščini na novi železnici je pokazal, kako skrajno nestrpni so naši nemški nacionalci. Pri otvoritvi dne 30. septembra se je reklo, da se od Zile naprej začena — „Russland“ in to gotovo ne v dobrem zmislu. Slišali so se le posmehljivi „bindiš in bindiš“ vsevprek, vzlic temu, da se tem bratcem grozno cedijo sline po naših lepih krajih. Vse, kar je slovenskega, jim je ostudno, ogabno. Pri vsem tem pa vedno vpijejo: „der Fremdenverkehr muss gehoben werden“. Seveda velja to le toliko časa, dokler jim ta „fremdenverkehr“ kaj nese, dokler je kaj grošev. Le pogledajte jih, kako so prijazni proti tujcem. V Beljaku dobiš velike gostilne, kjer imajo celo za laške polentarje nalašč nameščene ljudi, ki govore italijansko, in celo na ulici so potem napisali, da se v tej in tej gostilni govori italijansko. Seveda za „bindišarje“, ki pravzaprav krnijo vso to jaro nemško gospodo, ni nikjer prijazne besede. Kdaj bo neki naše ljudi srečala pamet, da bodo začeli vračati šilo za ognjilo, zob za zob! Ali bi hitro zmrznil ves „fremdenverkehr“, ako bi naši ljudje nastavili takim svojim prijateljem jasli malo bolj visoko!

Za „Učiteljski dom“ so darovali: Neimenovan dobrotnik na Gališkem 100 K (delež velikodušnega darila 400 K), dekan Wieser v Gospi Sveti 22, Ogris 5, Boštjančič 20, Ebner 10, Kolarič 10, Neimenovan v Celovcu 10, Krofta 2, Kolenc 2, Rozman 10, Legat 10, prof. Šraj 2, dr. Furlan 2, dr. Oblak 2, dr. Sket 10, Kozak 3, Germič 10, Jug 1, Rozman 2, dr. Ehrlich 5, Vintar 20, Jekl 2, prof. Franjo Božidar Štifter v Kalugi na Ruskem 5, Neimenovan iz celovške okolice 10, dr. Brejc 20, učitelj Eller 10, učitelj Koriari v Puch-u 1 K. Presrečna hvala vsem darovalcem! Živili nasledniki!

Spominjajte se šentjakobske šole.

Za narodno in gospodinjstvo šolo v Št. Jakobu v Rožu so darovali: Jan. Drunecki, župnik v Podgorju, 20 K. Prima Šelander, Tavčar v Želučah, 5. Zbirka na shodu v Svečah 2234. Iz nabiralnika v „Narodn. domu“ v Št. Jakobu 50. Učitelj na Koroškem 50. Iz „Vrat“ — zbirka 5. Iz nabiralnika pri „Kramarju“ na Bistrici 14. Josip Kukačka, župnik v Kazazah, 450. Fran Fuger, cerkovnik v Podgorju, 5. Janez Hutter, c. kr. prof. v Celovcu, 100. Brezimno darilo iz Ljubljane 5. Jože Fric, župnik na Dvoru, 5. Jan. Hornböck, zbirka mesto venca umrlemu rodoljubu, 16. Fanika Svaton v Št. Vidu 2. Švarc Bernard v Črešnjah 5 K. Skupaj K 30884. Vsem darovalcem se iskreno zahvaljuje in prosi še nadaljne podpore M. Ražun, župnik v Št. Jakobu v Rožu.

Št. Jakob v Rožu. (Hudodelstvo.) Dne 30. sept. so prišli trije možje ponoči o poldvanajstih trkat na vrata gostilne v „Narodnem domu“. Gostilna je bila že zaprta. Gostilničar, misleč, da hoče kdo prenočišča, gre odpirat. Pri trojici je bil tudi znani Franc Šuster v bram-

bovski obleki. Po kaj so prišli, se je kmalu pokazalo. V sobo niso hoteli iti, ampak so se vsedli kar v kuhinjo, kjer so zahtevali vina in začeli gostilničarja zbadati. Pripomnimo še, da g. Šuster nikdar ne pride v „Narodni dom“ in da ga iz cele duše sovraži. — Nato je šel eden izmed lepe trojice vun in je začel po vratih razbijati, in ko gre gostilničar gledat, kdo ga nadleguje, ga začne olikani mož dregati s palico in ga oštevati ter ga naposled sune tako močno, da je gostilničar padel. Gostilničarka je vzela svetiljko in je zbežala v prvo nadstropje, ker se ti trije tički niso marali odstraniti. Mož je ušel za njo po stopnicah, a še vrh stopnic ga je prijel napadalec za suknjo, misleč ga nazaj potegniti. Črez pol ure se gostilničar spomni, da je ostala spodaj v temi dekla, in v strahu, da bi se ji kaj ne zgodilo, jo začne klicati, a hitro se spet eden oglasi: „Jo, jo, i bin no immer do“. Čakali so gostilničarja, a dekla je ždela vsa prestrašena celo uro v kotu, skrita, dokler se niso odstranili ti poštenjaki. Seveda se bo cela zadeva izročila sodišču, kjer bomo imeli spet priliko opazovati, kako se sodi naše nasprotnike.

Št. Jakob v Rožu. (Urade farbajo.) Na ukaz, da se naj takoj odstrani frankfurtarica, so začeli na pošti tuhtati, kaj naj storijo. Da je pri takih posvetovanjih spiritus movens, po domače povedano, tista moč, ki daje nemčurkemu stroju sapo, g. Krebitz, vemo. Ima pa tudi heroično-junaško služabnico v osebi gospe poštarice. In res so si jo izmislili. Mimogreducemu žandarmu so se pritožili, da hoče župan proti njihovi zastavi demonstrirati. Ubogi žandarm jim je šel na lim in je naravno na njem obsedel. Potem so brzojavili v Beljak za pomoč v obrambo pošte pred „krutimi“ Slovenci. Znajo pa, znajo. Saj se je izkazalo, kdo je krut, in kdo je bil potreben varstva. Čakali so, da so iz „Narodnega doma“ odšli vsi gostje, in ob poldvanajstih po noči so šli trije junaki nad gostilničarja. Eden surovež je gostilničarko napadel. Ne vemo, če bi se ne izvršil uboj, da bi se ne bilo posrečilo gostilničarju in gospé uiti v prvo nadstropje in se tam zakleniti. Potem so še prežali, če morda ne pride plen iz sobe. Ti volčja dlaka ti! Ali je še mogoče urade bolj farbati? Ali se še najde kje večja podivjanost?

Št. Jakob v Rožu. (C. kr. pošta frankfurtarsko „nafarbana“.) Pri nas se časi hitreje spreminjajo nego drugod. Živimo na slovenskih in avstrijskih tleh. To so vedeli ob otvoritvi karavanske železnice vsi ljudje od železniškega ravnateljstva do zadnjega pastirčka, le v eno glavico še to ni prisvetilo. Nikjer ni bilo videti frankfurtarice ob tej priliki, le raz c. kr. pošte, iz uradne sobe ven, je frkala ta izdajalska cunj, prav v zasmeh poštnemu ravnateljstvu. Ker je ta predrznost razburila ljudstvo in se je bilo bati resnih izgredov, je ukazal župan g. Šusterju zastavo odstraniti. Pa kaj si hočeš, ko vsa dobra volja ponižnega g. Korla nič ne izda, ker hlače nosi le dična gospa poštarica. „Jaz sem nemška gospa, jaz imam ukazovati v svoji hiši.“ Ukaz se ni izpolnil. Da si županstvo obvaruje ugled, bo zahtevalo strogo kazen za tako nepokorščino. Le g. županu se je posrečilo pomiriti ljudstvo, da ni prišlo do velikih rabuk. Če je župan za to dober, bo menda tudi toliko vreden, da mu brani okrajno glavarstvo ugled. Čakali bomo tudi, kaj meni ukreniti c. kr. pošto ravnateljstvo. Takih izzivanj mora biti že enkrat konec.

Dholica. Dne 14. m. m. smo pokopali Vin-diša v Popriah. V nedeljo dne 9. je bil še zdrav in je bil še pri maši. Okrog svečnice t. l. se je omožila njegova edina vnukinja, ki bi po njegovi smrti podedovala njegovo posestvo. A kaj se zgodi; komaj se je omožila, je zbolela in v preteku šestih tednov po poroki je umrla. Njen mož pa je po odšteti svojih stroškov itd., zopet odšel od hiše in posestvo je sprejela mati umrle. Rajni je bil odločen naš pristaš. Posebno pri volitvah je bil vedno na naši strani. Kako je bil priljubljen, pokazal je pogreb, pri katerem se je zbrala ogromna množica ljudstva. N. p. v m!

Lipa nad Vrbo. Veselili smo se, ko smo okoli novega leta brali v „Miru“, da se bodo poštne razmere zboljšale, ker bo zahajal pismo-voja v vsako hišo. Ali motili smo se. Za tiste posestnike, ki so slučajno oddaljeni četrt ure od vasi, je ostalo vse pri starem. Le-ti morajo slej kakor prej hoditi v vas, če hočejo dobiti časnike ali pisma, po gostilnah popraševati. Da dobiš vse največkrat prepozno in da se tudi izgubi kaj, je umevno. Nekdo je dobil svojo pošiljatev raztrgano, pobrali je mogel le še ostale kose. Gospod urednik! kaj naj tako prizadeti storijo, da postanejo deležni istih pravic kakor drugi? — (Pripomba uredništva. Pritožijo naj se naravnost pri c. kr. poštnem in brzojavnem ravnateljstvu v Gradcu s slovensko pisano pritožbo.

Ravnateljstvo bo gotovo rado ugodilo vsaki upravičeni pritožbi.)

Sveče. (Ob otvoritvi nove železnice.) Pri otvoritvi železnice so pokazale tudi Sveče nekoliko svoje lice. „Kdo bo delal štafažo bistriški nemškutariji!“ je dejal načelnik naše požarne brambe in je odločil, da požarna bramba iz Sveč ne gre na bistriški kolodvor. Prav je imel g. načelnik; tudi drugi Svečani smo bili istih misli, in šli smo rajši s požarno brambo k železniški čuvajnici nad vasjo in smo tam pričakovali otvoritvenega vlaka. Trobojnice na cerkvenem stolpu, na hišah in drevescih so oznanjale ministru že od daleč, da je zemlja, po kateri teče tukaj železnica, popolnoma slovenska posest. Ko je prišel vlak, smo ga pozdravili z navdušenimi živio-klici, katerim se je iz vlaka od navzočih Slovencev krepko odgovarjalo. Majhne slovenske banderce, ki smo jih sukali v rokah, so pričale tudi tistim, ki živio-klicev niso hoteli ali niso mogli slišati, o notranjem prepričanju Svečanov. Požarna bramba je stala na odločno slovenskem stališču. Krepek živio je bil tudi njen pozdrav. Niti enega hajl-klica nismo slišali; bil bi pa tudi sramota za vse Sveče. Če bi se pa naši fajerberkarji vedno tako zavedali svojega materinega jezika, kakor pri otvoritvi železnice, imeli bi morebiti v kratkem v Svečah pošteno slovensko požarno brambo. S kakšnim spoštovanjem govori slovenski svet o zavedni požarni brambi v Št. Jakobu; naša požarna bramba se pa vrže v vseh poročilih z drugimi nemškutarskimi fajerberi vred v nečastni izdajalski koš, in to le zavoljo — nemškega poveljnega jezika. Ali bi se poštene slovenski možje ne dali komandirati tudi v lepem slovenskem poveljnem jeziku? Kar je mogoče na Kranjskem, Štajerskem in drugih deželah, kar je mogoče tudi na Koroškem, kakor v Globasnici in v bližnjem Št. Jakobu, ali bi to ne moglo biti tudi v Svečah? Treba bo še malo več odločnosti, treba bo notranje prepričanje pokazati tudi na zunaj, in Sveče bodo imele — slovensko požarno brambo. Kar zamorejo Šentjakobčani, bodo zamogli tudi Svečani.

Bistrica v Rožu. (Sprejem na kolodvoru.) Otvoritveni vlak je pričakovalo na kolodvoru veteransko društvo z zastavo, občinski zastop, bistriški fajerber, šolarji, fužinska godba in iz slovenskih pevcev obstoječi „Gesangverein“. Slovensko delavsko društvo je bilo izključeno. Občinsko vodstvo delavskemu društvu ni naznailo, da se sme udeležiti otvoritve na kolodvoru vsako društvo v občini, in sicer korporativno, če ima za svoje člane skupen znak. Pri vходу na kolodvor je stal v paradni (ne v službeni) uniformi orožnik, ki je zabranil vsem ljudem, razun zgoraj omenjenih zastopov, vstop na kolodvor. Po pravici mu je zasolil neki pošten kmet: „Vsakega zakotnega pisarja spustite noter, poštenega kmetskega ljudstva pa kar. To si bomo zapomnili; čez sedem let vse prav pride.“ Zategadel so se podali še pravočasno vsi zavedni kmetje in delavci na severno stran kolodvora, tako da so bili čisto blizu vlaka, ko je obstal, čeravno zunaj kolodvora. Vlak je prišel, godba je zaigrala začetek cesarske pesmi, minister je stopil iz voza, bilo je vse mirno. Nagovoril je minister župana, načelnika požarne brambe in veteranskega društva; nato se je podal nazaj v železniški voz. Pevci so peli nemško pesem, če se ne motim: „Das ist der Tag des Herrn.“ Župan pa, ravnatelj naše fužine, ki je last kranjske industrijske družbe, zakriči prvi na vsa usta svoj vsenemški hajl, za njim pa drugi občinski odborniki, a ne vsi. Sedaj so dobili besedo (?) šele razni uradniki, ki so napeli vse registre. Požarna bramba je zaklicala „hoch“. Veteransko društvo, pod vodstvom g. Dovjaka, se je vedlo vzorno; hajlati niso marali, kaj drugega bi pa ne bilo vseč bistriški gospodi in morebiti tudi ministru ne. Stali so s svojo zastavo popolnoma mirno, istotako tudi šolarji. Ko se je vlak odpeljal, je igrala zopet godba; gromoviti živio naših mož in bolj zavednega ženstva pa je le še redke hajl-klice posameznih uradnikov popolnoma zadušil. Gledamo lahko mirno v bodočnost. Večje nesreče ni bilo, kakor pa ta, da pravijo sedaj domačini, ker jih niso pustili na kolodvor, da se ne bodo več pustili dolgo komandirati od narodnih izdajic in privranderih Nemcev.

Bistrica v Rožu. Iz raznih poročil o otvoritvi nove železnice bi si človek lahko mislil, da je bilo na Bistrici bogve koliko vsenemških frankfurtaric; toda bile so cele — tri. Kdo jih je izobesil? Kmetov in posestnikov niti eden; eno je izobesil na gradu fužinski ravnatelj in župan Faust, Nemec iz blaženega rajha; druga je visela na hiši, kjer stanuje logar in oskrbnik Helldorfovih posestev; tretja je visela na fužinski hiši, kjer stanuje bistriški zdravnik. Dočim so bile te tri frankfurtarce precej oddaljene od železnične proge in se s kolodvora sploh niso več

videle, ste tik kolodvora, pri p. d. Neju, na dveh visokih lipah vihrali dve lepi slovenski trobojnice. Bistriški šepavi nemškutariji se je zavoljo tega menda tako zavil nos, da se še do danes ni „zglihal“. Dolg nos bi še nič ne storil, če bi le krič ne bil.

Št. Janž. Zborovanje slovenskega pevskega in delavskega društva dne 7. oktobra se je prav dobro obneslo vkljub nekaterim slučajnim zaprekam. Govoril je g. Gostinčar iz Ljubljane, delavec Fr. Čebulj iz Jesenic. Tamburali so tamburaši iz Slov. Plajberga, peli društveni pevci in pevski zbor podljubelskega delavskega društva.

Svetnavas. „Kaj boš, kaj boš za mano hodil itd.“ bi bil lahko pel pred kratkim časom neki Borovčič, ko si pritiskal za njim ti, ki si izmed velikih glav borovške nemškutarije, in ga s povzdignjenimi rokami prosil odpustčanja. Jozelj, Jozelj, kaj si res že tako daleč prišel, da si se moral v svoji visoki časti tako salamensko ponižati! „Pred tabo na kolenih“, poje lepa pesem in pri pogrebi se tako lepo sliši, posebno če je četverglasno: „Miserere mei, domine“. Jozelj, ti si pa pel „miserere“ enoglasno, ali iz tvojega enega glasu se je slišal ves obupni klic celega mešanega zbora vse borovške nemškutarije. Ali je to ravno bil prizor „za bogove“, ni konstatirano, pač pa je pritožba, da si si pri tem grozovito pobil svoje nemškutarske rogove. Vrnj se, vrnj, ljubi moj Jozelj, k svoji dobri mamici, ki te je rodila in vzgojila, in prosi jo, da naj ti jih nabriše nekaj na ono stran, kamor spadajo, prosi odpustčanja in zvesto ji obljubi, da se poboljšaš. Potem bo morda še kdaj kaj iz tebe, drugače si — „faljen“. Pritisni si ta „flajšter“ na sence in delaj pokoro, pa ne — pri Justu, kajti sicer se pogreznesh v še večje grehe, česar ti ne želi tvoj bratec v „hajlu“ Pepej.

Slovenji Šmihel. V četrtek dne 4. t. m. so naši zvonovi zopet jako žalostno zapeli, ko smo rajnega Simona Kulterer, p. d. Kolcerja spremljali k zadnjemu počitku. Umrli je doživel komaj 47. leto, pa je prišla smrt ter ga sredi njegovega kmetskega dela odtrgala od njegove družine. Pred kratkim je bil izvoljen kot občinski odbornik v občini Važenberg in je bil svoje dni jako delaven kmet in zaveden Slovenec. N. p. v. m.!

Velikovec. Veteransko društvo za sodni okraj Velikovec je praznovalo god Nj. Veličanstva rožnovenko nedeljo, dne 7. t. m. Zato se je udeležilo z društveno zastavo zadnje slovesne službe božje s „Te deum“, katero je daroval č. g. kanonik J. Dobrovc. Po cerkvenem opraviilu so se sešli dosluženi vojniki na prijateljskem sestanku v „Narodnem domu“.

Žvabek. Ob prav obilni udeležbi so uprizorili pri nas dne 30. septembra šmihelski igralci igro: „Trije tički“. Združili smo koristno s prijetnim. Najprej nam je razložil č. g. Trepal, provizor iz Št. Miklavža, v lepem in jasnem govoru, da mora biti šola verska in narodna in zakaj mora biti takšna. Nato se je vršila igra prav izvrstno, skoraj bi pozabili nehati se smejati. Še sedaj se pri delu na polju marsikdo namuzne, ko se spomni Štrmencelja — g. Rožman —, ki je storil več kakor vsi „vezeji“, ker nam je vse piskre pobil, in razun tega še gostilničarju Luknarju s piskrom uho raztrgal! Vmes pa so prav lepo prepevali šmihelsko-pliberški kvartet pod vodstvom g. Srebotnika. H koncu je še navduševal g. Štangel mladino k narodnemu petju, saj je ta dan pokazal, da imamo posebno radi petja na razpolago izvrstne moči. Domači cerkovnik je med splošnim smehom prednašal „A B C“; smilil se nam je oni, ki mu je držal mizo, po kateri je v pastora preoblečeni pridigar v svoji navdušenosti neusmiljeno razbijal. Naj bi bil ta dan za naš kraj začetek novega narodnega življenja!

Društveno gibanje.

Podsinnjivas. „Slovensko pevsko in delavsko pevsko društvo“ je sklenilo, da se kolekujejo za naprej vsi društveni uradni spisi in poštne pošiljatve z narodnim kolekom v korist „Družbi sv. Cirila in Metoda“ in društvu „Učiteljski dom“. Ta kolek se naročuje pismeno na naslov: Slov. akademija v bogoslovju, Celovec. Osebo se pa dobi v znani trgovini gospe Izop v kosarnski ulici v Celovcu. Ta kolek se dobiva tudi v naših društvenih sobah v Podsinnjivasi in v Svečah (pri p. d. Komarju). Rodoljubi, segajte prav marljivo po tem narodnem koleku, ker s tem podpirate čisto enakomerno „Družbo sv. Cirila in Metoda“ in našo važno domačo društvo „Učiteljski dom“.

Medgorje. Letni občni zbor podružnice sv. Cirila in Metoda, ki se je zbog dežja preložil od 17. m. m. na 7. t. m., se je dobro obnesel. Šolski govor je imel domači g. župnik, v katerem je dokazal, da namen sedanjih šol ni vzgoja, ampak

dresura in ponemčevanje. — Jako je ugajal „piskrar“ (Muclov Hanija). Radiški igralci so lepo predstavljali igro „Ne udajmo se.“ Nabralo se je 27 kron.

V Škocijan! V nedeljo dne 14. vinotoka popoldne po blagoslovu napravi „slov. kršč.-soc. bralno društvo za Škocijan in okolico“ mesečno zborovanje „pri Rušu“ v Zamožni vasi tik Škocijana. Spored: Poučni govori (govorijo sloviti, tukaj še nepoznani govorniki) in prosta zabava. K obilni udeležbi vljudo vabi odbor.

Dobrlavas. (Zahvala.) Vč. g. kapelanu Iv. Dolinarju v Dobrlivasi kot voditelju našega izobraževalnega društva, kateremu se je po trudopornem prizadevanju posrečilo dobiti v „Narodnem domu“ zaželjeno društveno sobo, kakor tudi g. predsedniku društva Lipušu, ki je podpiral njegov predlog, pa tudi ostalim gospodom, kakor načelniku hranilnice in posojilnice in drugim odbornikom se v imenu vseh članov društva kakor tudi ostalih odbornikov društva najpriserčneje zahvaljuje tajnik Iv. Kuhling.

Vabilo k ustanovnemu občnemu zboru „Slovenskega katoliškega izobraževalnega društva „Lipa“, ki se vrši v nedeljo, dne 21. oktobra, v „Narodnem domu“ v Velikovcu ob 4. uri popoldne s sledečim sporedom: 1. Pozdrav sklicatelja. 2. Društvena organizacija. 3. Govor o pomenu združevanja. 4. Razni predlogi. Sodeluje celovško tamburaško društvo „Bisernica“. — K obilni udeležitvi vabi sklicatelj.

Vabilo na 145. odborovo sejo „Slovenske Matice“ v Ljubljani, v sredo dne 17. vinotoka 1906. l. ob petih popoldne v društveni pisarni. Spored: 1. Naznanila predsedništva. 2. Potrditev zapisnika o 144. odborovi seji. 3. Poročilo gospodarskega odseka. 4. Poročilo knjižnega odseka. 5. Tajnikovo poročilo. 6. Eventualija.

Gospodarska zadruga v Sinčivasi.

Opozarjamo zadrugnike Velikovške okolice, da zadruga zopet deluje v Velikovcu v hramu „Narodnega doma“. Kmetje, ki so prejšnja leta oddajali svoje pridelke pri zadrugi, naj dovažajo zopet z zaupanjem, da zadruga dela za splošne interese in da nikakor nima namena koga izkoriščati. Zadruga dela za kmete in ne zase. Ko bi bilo mogoče, združiti vse slovenske kmete okrog Velikovca in Sinčevsi, zadruga bi potem mogla s svojimi sredstvi zdatno podpirati tudi druge stroke gospodarstva. A ker se posestnikov premnogo društva le izogiba, zadruga komaj shaja, ker promet ni tolik, kakor bi mogel biti.

Zopet opozarjamo zadrugnike, da bi oni tudi živino še boljše prodajali, ko bi vsak posestnik, ki ima kaj na prodaj, napovedal pri zadrugi v Sinčivasi. V zadrugi hiši ob kolodvoru, kjer se križate dve cesti, bi kupci lahko vsak čas se informirali, kje se kupi živina, kakoršno želijo. Vemo, da se živina zdaj lahko prodaja, a po ti poti prodajala bi se še boljše. Že enkrat smo zadrugnikom ponujali to posredovanje, oglasil se je na to le preč. g. župnik na Reberci.

V Velikovcu obžalujemo, da je mnogo dobrih naših posestnikov pri nemško-narodni zadrugi, ki se je bila ustanovila nam nasproti. To bi ne smelo biti. Odločno moramo v tem oziru tirjati: „Svoji k svojim“, tukaj nobenega izgovora ni. Pri trgovcih je mogoče, da kmetu posojujejo denar popred in potem obračunajo, kadar pripelje žito. Torej ne zamerimo, če kdo v takem slučaju pelje tja, a v nemško zadrugo ne bi smeli hoditi slovenski posestniki. Sploh pa imate za posojila posojilnico; tukaj si izposojujete in ne jemljite predplačil na blago, ki se vam potem preslabo plača.

Doslej je bil promet precej živahen; meseca avgusta in septembra se je na žito izplačalo 19.005 kron; a promet bi bil lahko vsaj dvakrat tolik.

Prosimo zaupne naše može, naj na sosede vplivajo, da se bodo držali svoje stranke.

Književnost in umetnost.

Tilho in drugi. Zbirka humoresk in satir. Spisal Ferdo Plemič. Založil L. Schwentner. Cena broš. 2 K, vezano 3 K. — Nekaj res dobrega, pristnega domačega humorja je v tej knjižici. Bere se prav gladko in človek, ko jo prečita, jo bo zopet odprl in zopet čital, in zopet se bo nasmejal ali ženijalnemu Tilhotu ali temu ali onemu drugemu. Nekaj teh humoresk je izšlo že v nekaterih humorističnih listih. Po našem mnenju ste med najboljšimi „Tilhova slava“ in „Časopis“. Izmed satiričnih, v kolikor omenjenih dveh strogo ne prištevamo k njim, je najmarkantnejša „Škandal“. „Donesek k literaturi“ se nam ne zdi popolnoma originalen. Splošno pa moramo reči, da že dolgo nismo imeli v rokah zbirke humorističnih spisov, ki bi nam vsled

svoje lahkote tako ugajali, kakor ti. Pisec, ki se skriva pod gornjim pseudonimom, je rodom koroški Slovenec, kar se izpozna posebno iz dveh črtic. — Knjižico toplo priporočamo v nakup posebno našim društvom, ravno tako pa tudi posameznikom.

Nagrobnice. Zbirka napevov, ki se pojejo ob pogrebi in drugih enakih svečanostih. G. Fran Marolt, učitelj v Ljubljani, je zbral v tej zbirki 26 priznanih najlepših moških zborov: 14 slovenskih, 5 hrvatskih, 3 češke in 2 nemška, seveda s slovenskim besedilom, oziroma pri dveh zborih z latinskim. Zbori so tiskani v partituri. Tisk je lep, lahko čitljiv. Oblika knjižice je prav lična. — Kdor je sam pevovodja ali pevec, bo vedel, koliko sitnosti se ima s petjem ob takih prilikah, za kakoršne je namenjena ta zbirka. Vedno in vedno isti „Blagor mu“ in „Nad zvezdami“, in k večjemu še kaka „Jamica tiha“, drugega sploh ni nikjer dobiti. Tej resni potrebi je s to zbirko odpomagano: tu je dovolj izbire. Zbirko priporočamo vsem pevskim zborom in zborovodjem. Cena ji je zelo zmerna, stane namreč samo 1 K 40 vin. Naroča se pri založniku samem. Naslov: Fran Marolt, učitelj v Ljubljani.

Slovenski trgovsko-obrtni žepni koledar, za l. 1907 je izšel. Koledar je jako lično izdelan in opremljen, vsebina povsem primerna in izključno strokovna, za vsakega in vsak dan uporabna. Ta koledar ni le svetovalec v najrazličnejših zadevah, on bo gotovo postal neizogibno potreben tovariš vsakega slovenskega trgovca, trgovskega nastavljenca, pa tudi slovenskega obrtnika. Koledar je rodila praksa in vsaka vrstica v njem je vzeta iz praktičnega trgovsko-obrtnega življenja. Zategadel ta koledar toplo priporočamo vsem interesentom v naročilo. Koledar je kolekovan z narodnim kolekom družbe sv. Ciril in Metoda in se namerava del čistega dobička pokloniti podpornemu zakladu za onemogle člane slov. trg. društva „Merkur“ v Ljubljani. Cena K 1.—, po pošti K 1.20. Naroči se le pri gosp. Fran Zeleniku v Ljubljani.

Tisoči priznanj potrjujejo

da najboljše in najcenejše dobavlja

cerkvene paramente in oprave

neprekosno že 95 let stara tvrdka

Josip Neškudla

e. in kr. dvorni dobavitelj in tvorničar

Jablone nad Orlicí, št. 86, pošta istotam Češko.

Prosi se natančnega naslova.

Ilustrovani ceniki, proračuni, izberki poštne prosto.

Gospodarske stvari.

Črtice o govedarstvu.

(Piše Fr. Dular.)

V tisti deželi je blagostanje doma, v kateri napreduje živinoreja in v kateri cvete poljedelstvo.

(Dalje.)

Kaj imenujemo klajno apno? Klajno apno ali tudi fosforovo-kislo apno imenovano, je bel, nedišeč, iz očiščenih in odbranih kosti nalašč za poklajo živali pripravljen prašek (moka), ki ima v sebi mnogo fosforove kisline in apna. Klajno apno morete na suhem prostoru dolgo časa nepokvarjeno ohraniti. Razun tega ima to apno tudi prednost, da je zelo po ceni, ker en kilogram stane samo okoli 25 vinarjev.

Kdaj je treba dajati živini klajnega apna? Takrat, kadar se nahaja v krmi premalo apna in premalo fosforove kisline. Malo in sicer premalo teh navedenih mineralnih snovi ima v sebi sledeča klaja: kislá trava z mokrih in močvirnatih travnikov, kisló seno, izprano in poplavljeno, torej prazno seno, vse vrste slame, pleva, suha turščina stebila, stroki, korenstvo in gomolnice (repa, krompir, koleraba, pesa), ostanki iz žganjarij, in sploh vsa taka živalska klaja, ki je rastla na malo apneni zemlji. Tukaj moram svojim bralcem še to povedati, da se nahaja v mehkih t. j. rečnih in potočnih vodah in v deževnici večidel premalo apnenih snovi, kar velja v prvi vrsti za deževnico. To si dobro zapomnite. Če namreč veste, v kateri klaji je premalo apna in premalo fosforove kisline, potem je vam tudi jasno, pri kateri krmi morate dajati živini klajnega apna.

Če se hranijo živali dalje časa s prazno klajo (katero sem ravno prej naštel), t. j. s tako, v kateri se nahaja premalo apna in fosforove kisline, tedaj živali zbole. Starejše živali obolijo sčasom na lizavosti (lizanju), nasproti temu pa ne more pri nedorastlih živalicah okostje dorasti, ne more se utrditi in učvrstiti, ampak ostane mehko, bolehalo. S prazno klajo hranjena goveda začno najprej slabo jesti, glodajo jasli, ližejo zid, gnojnico in scalnico, žro čunje in usnje ter pijejo z večjo slastjo gnojnico, kakor pa čisto vodo. Vsa ta znamenja skupaj imenujemo lizavost ali lizanje. Kasneje postane živina slabotna in mrtva, driskava, dlaka se ji privzdigne, kakor pravimo, ježi se, koža ji postane pusta, trda, ter se prime telesa, t. j. ne more se nagubanciti. Zraven tega goveda včasí šepa, sploh pa hodi jako previdno, okorno in dreveno, kakor bi hodilo po jajcih; dalje težko vstaja, težko se ulega in pri tem se sliši nekako posebno škripanje v kosteh. Kasneje se začnejo lomiti od krhkosti kosti (kostolomnica); že majhen vzrok je dovolj, da se zlomi ena ali druga kost, ali tudi več kosti na enkrat. Sčasoma živinče popolnoma shujša, od sile oslabi, ter slednjič tudi navadno pogine, če ni prišla o pravem času potrebna pomoč. Za lizanjem obolél naj-češče krave, posebno rade tiste, ki so izvrstne za mleko, a voli niso tem boleznim tako podvrženi.

Mlada teleta, ki morajo jesti prazno klajo, ali sesati mleko, v katerem je premalo rudninskih snovi, ta mlada teleta kažejo naslednja bolestna znamenja. Ona ližejo zid, šepajo, ali vsaj previdno hodijo, težko ulegajo in nerodno vstajajo, česar so krive slabe in premehke kosti. V členih na nogah se prikažejo otekline, katerim so vzrok zabuhle, premehke, napete, gubaste, deloma tudi skrivljene kosti. Teleta postanejo od dne do dne bolj slaba, mršava, onemogla in nekatera seveda tudi poginejo. Katera pa vendar ostanejo pri življenju, tista so vedno slabotna in za rejo prav malo vredna.

(Dalje sledi.)

Trgovina z usnjem

A. Mehur

v Celovcu, na novem trgu, poleg gostilne pri „Deteljici“ („Kleeblatt“),
priporoča **raznoverstno usnje** po najnižjih cenah. Kupuje tudi **surovo usnje in sprejema tisto v izdelovanje.**

Svoji k svojim!

Opozarjamo vsakega varčnega rodoljuba na edino hrvatsko zavarovalno zadrugo

„CROATIA“

pod pokroviteljstvom kralj. glavnega mesta ZAGREBA.

Ista zavaruje na Štajarskem, Kranjskem in Koroškem vse premičnine, živino in pridelke proti ognju po najnižjih cenah.

Vsa pojasnila daje:

glavni zastop „CROATIE“ v Celovcu

Valentin Jug, benediktinski trg št. 4.

Zastopniki se iščejo po vseh večjih krajih Koroške.

Učenec

z dobrimi spričevali, zmožen za trgovino mešane blaga, se takoj sprejme v trgovini Josipa Renko v Borovljah, Koroško.

Tiskarna družbe sv. Mohorja

se vljudno priporoča za natiskovanje vizitnic, pismenih zavitkov itd. po najnižjih cenah.

Vozni red, veljaven od 1. oktobra 1906.

Celovec - Jesenice - Trst

	Oseb.	Brz.	Oseb.	Oseb.	Oseb.	Brz.	Oseb.	Oseb.	Oseb.
Celovec odh.		6:45	7:50		11:24	3:18	4:03	7:08	10:47
Vetrinj "		—	7:55		11:29	—	4:10	7:13	10:52
Žihpolje "		—	8:10		11:44	—	4:26	7:28	11:07
Svetnavas "		7:10	8:21		11:56	3:43	4:39	7:39	11:17
Bistrica v Rožu "		—	8:32		12:15	—	4:51	7:50	11:28
Podgorje "		—	8:45		12:29	—	5:04	8:03	11:41
Področica doh.		7:43	8:58		12:44	4:14	5:17	8:16	11:54
" odh.		7:53	9:01		12:54	4:15	5:23	8:26	12:07
Jesenice doh.		8:11	9:20		1:15	4:33	5:42	8:45	12:26
Ljubljana doh.		11:15	11:15		4:30	8:45	8:45	11:34	—
" odh.		—	7:10		11:30	—	4:00	—	10:23
Jesenice odh.	5:15	8:16	9:35		1:32	4:38	6:20	—	12:37
Gorica doh.	7:40	10:23	12:03		4:09	6:48	8:55	—	3:04
" odh.		10:29	12:15	5:25	4:22	6:53	9:05	—	3:14
Trst doh.		12:00	2:05	7:15	6:24	8:25	11:00	—	5:00

Trst - Jesenice - Celovec

	Oseb.	Oseb.	Oseb.	Brz.	Oseb.	Oseb.	Brz.	Oseb.	Oseb.
Trst odh.	6:00			7:25	9:00	12:50	3:45	4:35	7:45
Gorica doh.	8:00			9:00	11:03	2:47	5:21	6:33	9:41
" odh.			6:10	9:05	11:28	3:02	5:26	—	9:52
Jesenice doh.			9:05	11:27	2:20	5:53	7:51	—	12:36
Ljubljana doh.			11:15	—	4:30	8:45	11:34	—	—
" odh.			7:10	—	11:30	4:00	—	—	10:23
Jesenice odh.		5:25	9:30	11:32	2:30	6:15	7:56	—	12:53
Področica doh.		5:44	9:49	11:51	2:49	6:34	8:15	—	1:12
" odh.		5:45	9:50	11:57	3:03	6:40	8:18	—	—
Podgorje "		5:55	9:59	—	3:16	6:50	—	—	—
Bistrica v Rožu "		6:05	10:09	—	3:28	7:00	—	—	—
Svetnavas "		6:15	10:18	12:21	3:44	7:10	8:42	—	—
Žihpolje "		6:31	10:34	—	4:00	7:28	—	—	—
Vetrinj "		6:40	10:42	—	4:09	7:37	—	—	—
Celovec "		6:44	10:46	12:46	4:13	7:41	9:07	—	—

Beljak - Področica

	Oseb.	Oseb.	Oseb.	Oseb.	Oseb.
Beljak (j. k.) odh.	6:46	11:46	3:17	7:18	11:05
" (drž. k.) "	6:51	11:51	3:23	7:23	11:11
Beljaške toplice "	6:57	11:58	3:31	7:29	—
Bekštanj "	7:04	12:05	3:38	7:36	11:23
Blače "	7:18	12:17	3:49	7:48	11:35
Ledinice "	7:27	12:27	3:59	7:58	11:45
Področica "	7:39	12:39	4:11	8:10	11:57

Področica - Beljak

	Oseb.	Oseb.	Oseb.	Oseb.	Oseb.
Področica odh.	1:13	6:56	11:55	2:54	8:32
Ledinice "	1:25	7:09	12:07	3:07	8:47
Blače "	1:34	7:20	12:17	3:16	8:58
Bekštanj "	1:43	7:29	12:26	3:25	9:09
Beljaške toplice "	—	7:35	12:32	3:30	9:20
Beljak (drž. k.) "	1:53	7:41	12:38	3:36	9:26
" (j. k.) doh.	1:57	7:45	12:42	3:40	9:30

Nočne ure od 6. ure zvečer do 5. ure 59 min. zjutraj so označene s podčrtanimi številkami.

Pomanjkanje slasti pri otrokih, obolelih na želodcu, sloni večkrat na tem, da je hrana, ki jo dajemo, sama na sebi pač krepka, toda prebavnim sokovom ne zadosti lahko dostopna. Lahko prebavna Kufekejeva moka za otroke pa zbuja tek in zatorej predstavlja krepko živilo, to je živilo, ki obsega mnogo beljakovine in rudninskih snovi, in ki more biti do jencem izključno redivo. S takim živilom se lahko zopet v hrano uvede mesna juha in mleko, kakao itd., in s tem pride do navadnih živil.

Dobra kuharica in gospodinja

išče primerno službo. Gre tudi v župnišče. Naslov pove upravnistvo „Mira“.

Vzgojišče za deklice

(Internat)

čč. šolskih sester v „Národní šoli“

družbe sv. Cirila in Metoda
v Velikovu

se priporoča p. n. slovenskim staršem.

V hiši je štirirazredna ljudska šola; poseben ozir se jemlje na pouk v ženskih ročnih delih.

Šolsko leto se začne dne 15. oktobra t. l. Plačila 20 kron mesečno.

Oglasila naj se blagovolijo poslati čč. šolskim sestram v Velikovu na Koroškem.

Absolutno zajamčeno pristno mašno vino

priporoča je ljubljanski knezoškofjski ordinarijat veleč. duhovščini za nakup pri **kmetijskem društvu** (zadrugi) v **Vipavi** zato, ker je pod stroгим nadzorstvom župnika-dekana v Vipavi. — Razpošilja se od 56 litrov naprej fino staro in novo namizno vino po 40 do 50 kron za 100 litrov loko kolodvor Postojna. — Vino je jako milega okusa, ker je napravljeno po novem francoskem načinu. — Večje množine se zaračunajo nekoliko ceneje. — V zalogi so tudi finejša sortirana vina, pinela po 50 K, stari beli burgundec po 60 K ter stara butelska vina.

Pozor! — Čitaj! — Pozor!

Pakraške želodčne kapljice.

Staro, znano izvrstno delujoče sredstvo pri boleznih v želodcu in čreveh — posebno se priporoča — pri zaprtju in zapeki, napihnjenju, kongestiji, pomanjkanju teka, krčih itd. Nedosegljivo sredstvo za dobro prebavo.

Delovanje izvrstno, uspeh gotov.

Cena 12 stekleničicam (1 tucat) 5 K franko na vsako pošto s povzetjem ali če se denar pošlje naprej.

Manj kot 12 stekleničic se ne pošilja. Prosi se, da se naročnje samo naravnost pri

P. JURIŠIČU, lekarnarju
v Pakracu št. 58 (Slavonija).

Zakonito zavarovano.

Vsako ponarejanje in ponatiskovanje kaznivo.

Edino pravi je
Thierryjev balsam

le z zeleno znamko z nuno.

Starostlaven neprekosljiv zoper motenje prebavljanja, krče v želodcu, koliko, prehlajenje (katar), prsne bolezni, influenco itd. itd.

Cena: 12 malih ali 6 dvojnatih steklenic ali 1 velika posebna steklenica s patent. zamaškom K 5.— franko.

Thierryjevo centifolijsko mazilo splošno znano kot „non plus ultra“

za vse še tako zastarele rane, vnetja, poškodbe, ture in ulčesa vseh vrst. — Cena: 2 lončka K 3-60 franko razpošilja le proti predplači ali povzetju

Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogški Slatini.

Knjizico s tisoči zahvalnih pisem zastonj in franko.

Dobiva se skoro v vseh lekarnah in medicinskih drogerijah.

Zalogo najfinejšega dvojno čiščenega
aparat-olja za večno luč

in v to svrhu rabljivih

Guillon-stenjev

kakor tudi fino kakovost

kadila

priporoča najceneje

Albin Novak,

trgovec v Sinčivasi. (Koroško.)

Razpošilja se tudi po železnici.

Franc Sadnikar

trgovec z železnino v Celovcu, Burggasse št. 7,

ima veliko zalogo vseh v železnino spadajočih reči, kakor hišno in kuhinjsko orodje, štedilna ognjišča, železne peči, vlitte kotle za vzdati, fine, trpežno pozlačene nagrobne križe.

Najboljše orodje za mizarje, tesarje, kolarje, ključavničarje in kovače.

Vodne žage, kakor tudi sloveče „Neuhaus“-žage z znamko F. S.

Razno **koroško železo, ploščevine** za različno rabo.

Vse po izredno nizkih cenah.

Edina zaloga **zboljšanega Matievič-vega traka (mere)**, s katerim se brez tehtnice ali vage določi teža **govedi**, torej posebno važno za kmete in živinorejce, kakor tudi **Matievič-eva mera za sode meriti.**

Stanje
hranilnih vlog:
22,000.000 kron.

Rezervni
zaklad:
nad 760.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

v lastni hiši v Prešernovih ulicah št. 3,
poprej na Mestnem trgu zraven rotovža,

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4³/₄% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala. Dolžniku je na prosto voljo dano, svoj dolg tudi poprej poplačati.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Akcijski kapital K 2,000.000.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Prodaja srečk proti mesečnim odplačilom.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Kolodvorska cesta št. 27.

Zamenjava in eskomptuje

izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone. Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurznj izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkaso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. — Podružnica v Spljetu.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.